

E V R I P I D I S
POETAE TRAGICI
ALCESTIS,

Georgio Buchanano Scoto
Interprete.

L V T E T I A E,

Ex officina Michaëlis Vafcofani, uia Iacobæa,
ad infigne Fontis .

M . D . LVI .

EX PRIVILEGIO REGIS .

PRIVILEGIUM.

C A V T V M *est auctoritate Regia, ne quis alius præter Vascofanum , hanc Euripidis Tragædiam Georgio Buchananò Scoto interprete, ante decennium in hoc Frâcię Regno imprimat, néue alibi impressam uēdat, sub pœna in sanctione æstimata, ac librorum amissionē. Lutetię* 5
Parisiensium, VII. Idus Feb. M. D. LIII.

Ex mandato HENRICI. II. Francorum Regis, D. Renato Baillet, libellorum supplicum in Regia magistro, præfente .

Mahieu.

Impressum Lutetię, mense Decembri, M. D. LVI.

<A.i.v>

AD ILLVSTRIS. PRINCIPEM
D. Margaritam Henrici fecundi Frācorum
Regis fororem, in Alcestin
Præfatio.

A Lcestin Euripidis ante aliquot
annos à me Latinam factam, ad
te potissimū, Margarita prin-
cipum optima, cenfui mitten-
dam. Nec id ea modò caufa fe- 5
ci, qua cæteri ferè folent, qui
hoc tēpore in fcribēdo aliquid aut poffunt, aut au-
dent: ut uidelicet hac præroꝑatiua freti, aliorū iu-
dicia minus reformident, & authoritate nominis
tui aduerfus calumniātium malignitatem fe tueā- 10
tur: fed quòd huius fabulæ lectionem tibi multis
de caufis non ingratam fore fperabam. Eft enim
orationis genere leni, & æquabili, & quod Euripi-
dis proprium eft, fuauis: parricidij uerò & uenefi-
cij, & reliquorū, quibus alię Tragœdię plenæ funt, 15
fcelerum, nulla prorfus hīc mentio, nullum omni-
nò ueftigium. Contrà uerò coniugalis amoris, pie-
tatis, humanitatis, & aliorum officiorum adeò ple-
na funt omnia, ut non uerear hanc fabulam com-
parare cum libris eorum philofophorum, qui 20
ex profeffo uirtutis præcepta tradiderunt: ac ne-
fcio an etiam præferre debeam. Actio enim re-
rum fermone & fpiritu penè animata, acrius quàm
nuda præcepta fenfus impellit, & facilius in ani-
A ij <r>

mos influit & illabatur : atque ubi illapsum fuerit, 25
 firminus hæret , & quasi radices agit . Quòd si quis
 minus ad te pertinere credat ista , quòd eò iam in
 omni uirtutis genere sis progredia,ut non sis alienis
 exemplis confirmanda , sed alios tuo exemplo ad
 uirtutem prouoces, fallitur uehementer meo qui- 30
 dem iudicio: præcepta enim officiorum , & rerum
 præclarè gestarum memoria,aliis fortassis utiliora
 erunt,qui ea legunt,ut uelut ad normam suos mo-
 res eò dirigant:illis certè iucundissima esse debent,
 qui iam perfuncti discendi , & imitandi labori- 35
 bus, sub aliena persona suas laudes citra omnem
 adulationis suspicionem legunt . habet enim hæc
 fabula,quantum ego quidem iudicare possum,ea-
 rum uirtutum,quas in te nō minus libenter agno-
 scimus,quàm in Alceftide legentes miramur,adeò 40
 expressam imaginem,ut quoties eam in manus fu-
 mas,toties tuarum tibi uirtutum in mentem ue-
 niat neceffe est. eam cū laudari audies , de tuis mo-
 ribus iudicium fieri existimes . Eam igitur ad te
 ut dixi, mittimus. Quòd si audiarius, à me factum 45
 uideatur , eam tu potissimum culpā præstes opor-
 tet:quæ me tua auctoritate ad scribendum impu-
 lsi,& in arenam productum omni fauoris gene-
 re prosequeris,& foues. Vale.

<A.ii.v>

ALCESTIDIS ARGVMENTVM.

C V M iam moriturus effat Admetus,
 Apollo à Parcis impetrauit ei , ut
 quantum uixiffet,alterum tantum
 uiueret , fi alium daret , qui pro fe
 moreretur . Parens autem uterque 5
 cùm hanc pro filio moriendi conditionem recu-
 faffet , Alceftis uxor fe obtulit. Paucos uerò poft
 dies cùm ea incidiffet calamitas,Hercules aduenit.
 Is edoctus ab uno miniftrorum,quæ Alceftidi cō-
 tigerant , ad fepulchrum profectus,Mortē abegit: 10
 mulierem uefte obnubit:atque Admetum orat,ut
 eam à fe acceptam feruet.A ffirmabat enim fibi, cū
 lucta uiciffet,eam præmio datam . Id cùm abnue-
 ret Admetus , detectam ei,quam lugebat,oftendit
 uxorem. 15

A iij <r>

P E R S O N A E T R A G O E D I A E.

Apollo.	Seruus.
Thanatos.	Admetus.
Chorus.	Eumelius.
Semichorion.	Hercules.
Ancilla Alceft.	Pheres.
Alceftis.	

<A.iii.v>

4

E V R I P I D I S
P O E T A E T R A G I C I
A L C E S T I S,

Georgio Buchanano Scoto
interprete .

A P O L L O .

O Tecta chara regis Admeti, in
 quibus
 Conuictor effe pertuli feruis
 Deus.
 Huc me coegit, filium Aescu-
 lapium
F lammis trifulcis cùm peremit Iupiter.
E go impotenti fæuus ira fulminis 5
F abros Cyclopas perimo:pœnas ut darem ,
M ortalis effe me uiri feruum pater
V oluit. Profectus igitur huc,pecus hospitis
P au,domúmque præftiti incolumem hactenus:
V t fancta fancto quæ Pheretis filio 10
P areret .Ipfum liberaui è faucibus
L eti imminentis præoccupans Parcas dolo.
N anque annuerunt mihi Deæ, ut fubducerem
A dmetum ab Orco,& funus in præfentia
A liud loco eius Manibus fupponerem: 15
C úmque ambiiffet ille amicos, omnium
E xpertus animos,patris,ac matris fenis

<A.iv.r>

EV RIPIDIS

Q uę peperit ipfum ,nemo pręter coniugem
I nuentus unam eft,fponte quę prior mori
V oluit,nec alma luce poſtea frui . 20
E a baiulatur nunc manus inter domi
F rigente fenſim corpore:hęc etenim dies
D ecreta fato eft,morte uitam ut exuat.
S ed funus hic ne polluat me,deſero
C haros penates.Mortuorum ſed prope 25
T hanatos facerdos aduenit,ſub tartara
R apturus illam.Tempori uerò huc adeſt,
H unc pręſtitutum mortis obſeruans diem.
Th. H a,ha,ha,ha.
Q uid tibi tandem hic Phębe negotij ? 30
Q uid oberras hęc limina propter ?
I terum iniurius es Diis ſtygiis ,
Q uorum aboles ac tollis honores .
N on fat erat tibi, morti Admeti
I nieciffe moram arte dolofa 35
C ircunuentis Parcis?Iterum
A rcitenentem cur modo dextram
A rmatus ades Pelię obſeruans
N atam,quę pro coniuge charo eft
P ollicita mori ? 40
Ap. B ono animo es,ęquum,iúſque,faſque poſcimus.
Th. Q uorſum igitur arcu,iuſta ſi petis,eſt opus ?
Ap. Hęc arma ſemper ferre conſuetum eſt mihi.
Th. O pémque ferre pręter ęquum his ędibus?
Ap. H ominis amici mihi dolori eſt calamitas. 45
Th. E tiam hoc ſecundo fraudor abs te funere?

Ap.

<A.iv.v>

- Ap. A t qui nec illud abstuli inuito tibi .
 Th. C ur uiuit ergo,nec apud inferos agit ?
 Ap. S ponfae redemptus morte,quam tu nunc petis.
 Th. E t quam filentes mortuam ad manes agam. 50
 Ap. P erge,aufer:etenim nefcio an perluafero.
 Th. M i?Munus ipfum cuius eft occidere.
 Ap. M inimè,morantes morte fed tollere fenes.
 Th. Q uò uerba fpectent,& uoluntas tua,fcio.
 Ap. A lceftidi ergo non licet fenio frui. 55
 Th. N on licet.Honores,Phœbe,nos etiam iuuant.
 Ap. N il præter animam poteris unam tollere.
 Th. E x morte iuuenum maius accedet decus .
 Ap. A t uetula moriens ditius tumulabitur.
 Th. L ex hæc rem habentes,Phœbe,folos refpicit . 60
 Ap. Q uid ? tu Sophiftes infciis nobis eras .
 Th. R es ampla quibus eft, redimerent mortis moras.
 Ap. N on ergo uifum eft tibi facere gratum hîc mihi?
 Th. M inimè.Ipfe morum non meorum ignarus es.
 Ap. Q uos nec deorum,nec hominum ullus diligit . 65
 Th. H aud cuncta poteris præter æquum confequi.
 Ap. A t reprimetur ifta fæua immanitas
 Q uamlibet acerba:talis accedet domum
 P heretis hofpes imperante Euryftheo
 T hrace ab niuofa quadriugos abducere. 70
 A cceptus hofpes ille in Admeti domum
 V i tollet iftam fœminam tibi,neque
 H anc à me inibus gratiam:& cùm ingratiis
 E adem peregeris,odio effe haud defines .
 Th. V t multa dicas,nil tamen profeceris. 75

B <i.r>

EVRIPIDIDIS

	H æc mulier Orci pallidam uifet domum.	
	P roperóque ad ipfam,ut ense delibem comam .	
	D amnatus ille Manibus deis erit,	
	C uicunque ferrum hoc uerticem libauerit.	
Chor.	Q uæ pro foribus taciturna quies ?	80
	C ur conticuit domus Admeti?	
Sem.	N ullus adeft qui narret amicus .	
	A n lugenda eft filia Peliaë	
	A lceftis ceu mortua,an aura	
	F ruitur fupera,quæ optima longè	85
	M ihiq̃ue,& cunctis fœmina uifa eft	
	I n coniugem fuiſſe ?	
Sem.	A udít ne quifquam lacrimarum, aut plâctuum	
	S onum per ædes,flentium aut fuſpiria?	
Sem.	M inimè. fed neque famulûm quifquam	90
	A d ueftibulum eft. Vtinam ô Pæan ,	
	A uxiliator in hac clade adfis,	
	A tque falutifer afpiciare.	
Sem.	N ec tacita domus defuncta effeť	
	D omina:nec clam condita tumulo eft.	95
Sem.	V nde?haud uideo quid te recreet.	
Sem.	T ámne probam clam populo Admetus	
	C oniugem humaffet funere uili?	
Sem.	N ec ante portas conſpicor	
	F ontanæ aquæ lauachra,ceu	100
	A d mortuorum ianuas	
	A ffueuit:haud propter fores	
	A bſciſſa coma eft,pofita in luctu	
	Q uæ funereo cæditur,uſquam	

Neque

<B.i.v>

ALCESTIS.

6

	N eque uirgineum perftrepit agmen.	105
Sem.	A tqui hęc fuerat pręscripta dies, Q ua tenebrofum uiferet orcum .	
Sem.	Q uorfum hęc memoras ?	
Sem.	P upugifti cor,pupugifti animum .	
Chor.	C ùm bonos Parcę rapiunt feuerę,	110
	Q ui bonus uixit teneris ab annis, I ure eos luget. Neque enim Chimerę A rua fi remis adeas,uel aeftu S emper arentes Garamantum arenas , T empląque Ammonis miferę,prece umbras	115
	F aucibus tetri rapies ab orci . M ors gradu triftis properat citato : N ec focos uxta uideo Deorum, Q uem facerdotum precibus fatigem .	
	S i modò argutis oculis decorus	120
	F ilius Phębi hac frueretur aura, I lla defertis Stygiis tenebris , N octis & portis Acheronte ab ipfo V iua rediret .	
	N anque defunctos reuocabat orco,	125
	A ntequam telo trifido timendus I upiter fęuos iaculatus ignes , P erculit illum.	
	N ulla fpes uitę reliqua eft.peregit C uncta Rex:omnes pecudum cruentis	130
	S tragibus Diuũm cumulantur arę. N ec mali eft ufquam fuga certa certi . S ed uda lachrymis quępiam egreditur domo	

B ij <r>

EVRIPIDIDIS

A ncilla.Miferum me, quid afferet noui?
V eniam meretur luctus hic,fi quicquam heris 135
A ccidit acerbum.Scire at illud gestio ,
V ita fruatur mulier,an iam perierit.
Anc. V iuam uocare,& mortuam pariter licet .
Ch. Q uî poterit idem uiuus esse et mortuus ?
Anc. V ix ducit ægra spiritum ad thalami fores. 140
Ch. V xore quali qualis orbabere mifer ?
Anc. I am coniuge orbus dominus istud fentiet.
Ch. N ec spes salutis ulla restat amplius.
Anc. F ati prementis instat illi terminus.
Ch. E rgo apparantur iusta ritè funeri? 145
Anc. M undus paratus est,quem humo condat simul .
Ch. P restante sese coniuge orbatum sciat,
S ub orbe cæli nulla qua melior fuit.
Anc. Q uidni?quis aliter sentiat?quî fœmina
P otuisset ulla facere gloriosius, 150
S uumque amorem prodere manifestius
E rga maritum,quàm suam si impenderit
V itam illi ? At ista cuncta nouit ciuitas.
A t obstupefces,si modo audies,domi
Q uæ perpetrarit.Destinatam cum diem 155
A desse sentit,lauta uiuo flumine
C orpus decorum cedrino ex armario
E fferit amictum:compta deinde splendide
M undo superbo constitit domesticam
V estam ante,tales ora soluens in preces : 160
O Dea,ego tristes abeo ad umbrarum domos .
T ibi aduoluta te precor nouissimum

Orbos

<B.ii.v>

ALCESTIS.

7

O rbos tuere liberos: huic coniugem
 C haram,maritum filiæ da splendidum .
 N ec,uelut acerbo rapta mater funere eft , 165
 P ræcipitet illos parca præcox:fed fua in
 P atria beati tranfigant,ac fuauiter
 I ucunda uitæ ſpatia. Cunctas Regiæ
 A cceffit aras,ſupplicauit,ſingulas
 F eſta corona myrteæ cinxit comæ: 170
 N ec ora fletu cor madida,nec fuſpirio
 I ndice doloris,uis nec infantis mali
 V ultus decori priftinum carpfat decus.
 A t coniungalem ut attigit thalamum,ac torum
 L acrimis profuſis ſoluit ora talibus: 175
 O lecte,ubi mihi morte quem redimo mea
 S oluit pudorem uirginalem uir,uale.
 N ec te quidem odi,me tametſi extinxis.
 N am dum recuſo coniugem,& te prodere ,
 M orior.At alia te tenebit fœmina 180
 N on caſtior,fortaffe fortunatior.
 T um deuoluta exofculatur lectulum,
 T otúmque inundat lacrimarum flumine.
 V bi tandem abundè fletuum profuderat,
 R euoluta ſtrato ex ædibus ſe proripit . 185
 A c fæpè thalamo egreſſa rediit denuo ,
 S upràque lectum denuò incubuit.Peplos
 F lebant tenentes liberi:illa amplexibus
 M odò hunc,modò illam comprimebat,ſcilicet
 M oritura iamiam:flebili tota domo 190
 F amuli tumultu fata lugebant heræ .

B iij <r>

EVRIPIDIDIS

A t illa dextram fingulis dedit,neque
 Q uifquam inter omnes adeò contemptus fuit,
 Q uem affata non fit mutuis sermonibus .
 A tq̄ue ifta turbant nunc domum Admeti mala, 195
 Q uæ morte poterat fugere:mortem dum fugit,
 N unc fempiternum fibi dolorem accerfiit.
 Ch. H is ingemifcit igitur Admetus malis ,
 Q uem fata nupta diuidunt ab optima?
 Anc. L uget profectò,coniugem charam tenens 200
 V lnis,rogánſque morte ne fe deferat:
 A bfurda poſcens,quæque fieri non queant .
 T abefcit illa,& languidum manus onus
 P roiecta inertis debilem etſi ſpiritum
 V ix feſſa ducat,intueri ſolem auet , 205
 A lmæque lucis ultimo aspectu frui,
 V ifura nunquam ſplendidum poſthac iubar .
 S ed abeo,téque adeſſe nunciauero.
 N ec ſemper omnes Regibus ciues fauent,
 N ec rebus adſunt turbidis alacriter : 210
 A t tu uetuftus amicus es meis heris.
 Ch. O Dii,quæ fuga ſupereſt cladis ?
 Q uæ fuga fortis,quæ imminet aulæ ?
 E xít ne aliquis?lacerémne comam?
 P ulló ne tegam corpus amictu? 215
 Anc. C erta res eſt,certa,amici :
 S ed precemur numina.
 N am poteſtas eſt Deorum ,
 V íſque longè maxima.
 O Apollo ſancte,cladis 220

Exitum

<B.iii.v>

ALCESTIS.

8

E xitum huius inueni .
A ffer,affer remedium nunc,
V t prius commentus es.
N unc ades falutifer:
P elle fatum lugubre. 225
D itis implacabilis
P ectus atrox mitiga.
Ch. H eu, heu.uae,uae.
O nate,nate Pheretis:Admete ô mifer,
Q ua clade premeris orbus ifta coniuge? 230
P ateris ferro rem fugiendam,
E t grauiori clade piandam,
Q uàm fi laquei de trabe celfa
T ereti nectas uincula collo.
N on enim charam modò,at 235
C oniugem chariffimam
H ac morientem luce uidebis.
S ed iam maritus ipfe progreditur domo.
P heræa tellus ingemifce,illachryma.
O ptima longè fœmina morbo 240
C ontabescens Ditis ad umbras
S ub caua rapitur uifcera terræ .
N unquam thalamos plus lætitiaë,
Q uàm triftitiaë ferre fatebor :
P artim id ueteris cafibus æui 245
D octus,partim hac clade recenti
R egis,quem longe optima coniunx
M orte relinquens, non finet unquam
D ehinc uitalem uiuere uitam.

<B.iv.r>

EVRIPIDIDIS

- Alc. O fol,lúxque diurna, 250
C œleftéfque rotatæ
C eleri turbine nubes.
- Ad. M e,téque míferos aspícit duos,tua
N il promerentes morte dignum cœlitus .
- Alc. O tellus,ô atria,thalami 255
O geniales patriæ Iolci .
- Ad. S uftolle teipfam ô mífera,neu me deferas,
S ed flecte precibus omnium dominos Deos .
- Alc. B ifcalmam uideo,uideo ratem :
A tq̃ue umbrarum portitor hærens 260
C onto accerfit me properè Charon .
A ge feftina.quæ caufa moræ?
P ræfto cætera cuncta:moraris
N os fola,gradu celeri propera.
- Ad. H eu,naugationem acerbam iftam mihi 265
M emoras,malorum quanta nos moles premit.
- Alc. E ripit,eripit quidam tibi me
(N ónne uides)ad tecta filentum.
F ronte fubnigra lumina Pluto in-
tentat celer huc.Quid facis?aufer. 270
Q uod míferabilis iter infifto?
- Ad. A cerbum amicis,ac mihi,atque liberis,
Q ueis luctus hic eft proprius,míferimum.
- Alc. I am dimittite,dimittite me.
G enua labant. iam deponite me. 275
O culos denfæ condunt tenebræ.
P ueri,ô pueri,iam uestra parens
N ulla eft,nulla eft iam ueftra parens .

Valete

<B.iv.v>

ALCESTIS.

9

V alete nati,& lumen alnum cernite.
 Ad. H ei mihi:triftis uox ferit aures, 280
 A c morte mihi durior omni.
 N e me defere , ne per fuperos
 Tolera . nam te lumine caffa
 V iuere acerbum eft. pendet ab una
 T e mea mors , ac uita,ita nobis 285
 T ui amor penitus fixus inhæret.
 Alc. A dmete, cernis quo in loco res fint meæ.
 Q uæ fentit animus, ante mortem proloqui
 V olo.Salutem prætuli meæ tuam.
 P er fata lucem cùm liceret cernere , 290
 M orior,fuiffet cùm integrum haud pro te mori:
 S ed mihi maritum,quem luberet Theffalum
 E ligere, fedes & beatas regio
 I ncolere luxu : abs reuulfa uiuere
 R enui orphanis cum liberis.uitae meæ 295
 M inimè peperci,ætate quanuis integra:
 Cùm,qui genuerat te pater,quæque peperit
 T e prodidiffet mater, auras linquere,
 Q uibus decorū iam per ætatem foret,
 E t gloriofa morte uitam filio 300
 S uo redimere, quippe quibus unicus eras,
 N ec fpem relictam procreandi liberos
 T e functo haberent.Viueremus tu, ac ego.
 N ec tu doleres folitudinem tori
 V idui, nec orbos educares liberos. 305
 S ed hæc Deorum quando quifpiam gradu
 H oc ire uoluit,fic eant. at gratiam

C <i.r>

E V R I P I D I S

H anc tu referto,quam peto,haud meritis parem :
 (Nam par rependi pretium animæ nullū poteſt)
 S ed quam ipſe iuſtam dixeris,cūm diligas 310
 A equè, atque ego iſtos , ſi ſapis,pueros,meæ
 D omini face iſti ſint domus: nec liberis
 I nduc nouercam fœminam minus probam
 P arente,natis quæ manum impingat meis,
 T uſſque,liuor triftis ubi ſtimulos ciet. 315
 V tique caue iſtud faxis oro. prioribus
 I nimica natis cūm nouerca inducitur,
 N ihilo cruenta uipera eſt clementior.
 I n patre magnum filius præſidium habet,
 S ermone cum quo mutuo poſſit frui. 320
 T u nata uerò quomodo educaberis
 I n uirginali ætate honeſtè? quam tuo
 N uptam parenti fors dabit,quæ nec nota
 T e fœdet ulla,nec tuas ipſo in aditu
 F lorentis æui nuptias contaminet? 325
 N eque elocabit mater unquam te,neque in
 D olore partus affidens ſolabitur,
 V bi nil parentis charitate eſt ſuauius.
 M ori neceſſe eſt me:timori nec malum
 C ras iſtud,aut in tertium eſt menſis diem. 330
 I amiam inter umbras luce caſſas cenſeor.
 V alete,læti uiuite.at tu uir poteſ
 T e gloriari coniugem nactum optimam,
 E t uos, parentis optimæ uos filios.
 Chor. B ono animo es:huius polliceri hoc nomine 335
 E go nil uerebor,mente ni prorſus caret.

Ad

<C.i.v>

Ad. N e metue,fient ifta,fient. Nam mea
 V iua ut fuifti fola ,fola mortua
 D icêre coniux : nec tuo ulla me loco
 S uum uocabit fponfa Theffalis uirum: 340
 Q uamuis superbos generis enumeret auos,
 F ormæ decore quamlibet præfulgeat.
 S at liberorum eft, liceat iftis modò frui
 D eos precamur,quando te frui haud licet .
 N ec finietur luctus hic fpatio annuo: 345
 S ed omne in æuum, quod fupererit dehinc mihi,
 L ugebo. Matrem,que peperit,odio,ac patrem
 H abebo,amici quando uerbo , non re erant.
 Tibi ego falutem debeo, quæ pro mea
 A nima dedifti, quod homini eft chariffimum. 350
 N on iure,tali quando priuor coniuge,
 D ura inter æuum tranfigam fufpiria?
 N ec cœtus , aut æqualium conuiuia
 P òft me iuuabunt : nec coronæ floreæ,
 C antús ue dulces:noftra nec citharam manus 355
 Dehinc tanget unquam,nec Libyffæ ad tibiæ
 S onos canoros animus oblectabitur.
 N am cuncta uitæ tu abftulifti gaudia.
 Q uin & periti dextera artificis, tua
 I n lecto imago ficta collocabitur . 360
 A mplectar illam manibus, illi procidens
 T uum uocabo nomen, ulnis coniugem
 C haram tenere non tenens fingam tamen.
 E ft ea uoluptas frigida: at moleftiam
 A nimi leuabit.umbra me per fomnia 365
 C ij <r>

EV R I P I D I S

V tinam reuerfa oblectet .Etiam lurida
 S ub nocte amicos fuaue uultus cernere ,
 Quocunque fefe in tempore offerent.Mihi
 S i lingua adefset Orphei, & blandum melos
 F uruæ canendo pectus ut Proferpinæ, 370
 D uri uel Orci flecterem , ac reducerem
 T e,promptus irem:centiceps nec me canis,
 N ec qui filentes portitor manes uehit,
 P rohiberet,almum uiua per me denuò
 D onec uideres lumen.Illic mortua 375
 N unc præftolare,donec illuc mortuum
 M e fata mittent,ac domum ambobus para,
 V nà ut habitemus.Nam fepulcro corpora
 V no imperabo collocari,& conferi
 L aterì latus te propter extensum meum: 380
 N ec ipfa mors me poterit abs te auellere,
 Q uæ fola nobis ufque fida inuenta fis.
 Chor. M ærore digna eft.Itaque luctus particeps
 H uius ero, amicum uelut amico conuenit.
 Alc. I pfi hæc loquentem filij audiftis patrem. 385
 N ullam deinceps fpondet aliam coniugem
 S ibi fore, nec me luce caffam negliget.
 Ad. N unc affeuerò id,atque perfectum dabo.
 Alc. C ape pignus horum de mea pueros manu.
 Ad. A ccipio charum pignus è chara manu. 390
 Alc. H is tu puellis mater efto meo loco.
 Ad. T e morte rapta cogit id neceffitas.
 Alc. I ntereo, nati, par fuit cùm uiuere.
 Ad. Quænam futura eft uita mihi fupertiti?

Alc-

<C.ii.v>

ALCESTIS.

11

- Alc. T e mitigabit temporis longinquitas. 395
 Qui periit autem,in pofterum iam fit nihil.
- Ad. D uc,duc me ad orcum per Deos tecum fimul.
- Alc. I n morte noſtra fat fupérque cladis eft.
- Ad. S ors fæua,quali uiduor abs te coniuge?
- Alc. A t at tenebræ iamiam oboriuntur oculis. 400
- Ad. P erii profectò,fi modò abs te deferor.
- Alc. N il me putaris iam,uelut nufquam forem .
- Ad. A ttolle uultus,liberos neu deferas.
- Alc. N on ſponte certè,fed ualete , liberi.
- Ad. O culos ad illos tolle,tolle,& aspice. 405
- Alc. S um nulla poſthac.Ad.Quid agis?ita me deferis?
- Ad. V aleto.Ad.Miferis heu pereo mifer modis.
- Ch. P eriiit,nec ufquam eft uxor Admeti amplius.
- Eum. H ei mihi miſero,periit mater.
 O pater, adiit manes:neque iam 410
 D ulci fruitur lumine folis.
 Me deferuit,me orbum infelix.
 L anguidulos cerne oculos,rigidas
 C erne manus. ô genetrix audi,
 A udi genetrix,ego te appello: 415
 T ua procliuis ad ofcula pullus.
- Ad. N il audientem,nil uidentum affare.ego,
 V óſque ambo,fæua clade perculſi fumus.
- Eum. P uer,ô genitor,matre orbatus,
 S olus deferor. ô me miſeris 420
 P reſſum ærumnis,téque ſororem,
 Q uam premit eadem fors. ô genitor,
 I nfrugiferos, infrugiferos

C ij <r>

E V R I P I D I S

T halamos nactus es : haud tetigisti
H ac cum coniuge claustra fenectæ. 425
P rius erepta est.te pereunte
G enetrix pariter domus euerfa est.
Chor. A dmete,clades has necesse est perpeti:
N ec primus es,nec ultimus mortalium
V xore uiduatus proba. Atque id cogita 430
N os uniuerfos effe morti obnoxios.
Ad. S cio. nec ifta me repentè perculit
A E rumna : pridem præfcus malo premor.
S ed efferendæ funus huic parabitur.
A defte , & alternante planctu lugubri 435
D ate iusta. Diti dicite implacabili
P æana . Scēptris Theffalum quifquis meis
P aret,mulieris huius ergo publicè
L ugere iubeo rafili tonfos coma,
P ullóque amictu. Quadriiugóque iungite 440
C urrus: superbam fonipedum è collo iubam
T ondete ferro:tibiæ nufquam fonus
S trepat per urbem,uel fuauiloquæ lyræ
B is luna fenos donec orbes impleat.
N am neque cadauer hoc fepeliam charius 445
V llum,nec in me paribus officiis, neque
H onoribus eam profequi dignis queam,
Q uæ me redemit fola morte uicaria.
Chor. O Pelia mihi nata,uale,
Q uæ Orci habitas fine fole domos . 450
A t fciat arbiter hoc Stygius
N igricomans Deus,atque fenex

Por-

<C.iii.v>

ALCESTIS.

12

P	ortitor exanimem populum	
Q	ui uehit,& fubigit refidens	
P	uppe ratem celerem, mulier	455
O	ptima longè Acherontis aquas,	
O	ptima fœmina tranfuehitur	
R	ate bifcalma.	
P	ieridum tu carmen alumnis	
D	ecantabere diu:montigena	460
T	e testudine feptem neruis	
R	efonante canent,ac fine cithara	
M	emores repetent carmine laudes,	
C	um redeuntis circulus anni	
M	enfem Spartæ Carneium iterat ,	465
L	unâque pernox uere benigno	
P	leno pernitet orbe decora.	
I	nque beatis diuitis agri	
D	ecantabere femper Athenis.	
T	ales mors tua fufficit hymnos	470
V	atibus.ô reuocare liceret	
S	i te fuperas rurfus ad auras	
E	tenebrofis fedibus Orci,	
E	Cocyti fluctibus, alno	
E	fluminea, quæ uehit umbras.	475
T	u fœminei gloria fexus	
S	ola reperta es,coniugis Orco	
Q	uæ mutata anima animam eriperes.	
T	erra leuis fibi fit fuper offa.	
Q	uòd fi taedis uir tuus aliis	480
C	aptus erit,mihi iure inuifus,	
	<C.iv.r>	

EV RIP ID IS

N atífque tuis deget,quando
 N ec tua mater,nec qui genuit
 T e fenior pater,abdere uellent
 P ro nato fua corpora terra, 485
 N ec feruarint, etfi feris
 C andida fparfi tempora canis.
 A t tu primo in flore iuuentæ
 I uuenis redimens fata mariti
 D eferis auras.ô mihi talem 490
 V itæ fociam Dij date fponfam,
 Q uæ iucundum tranfigat æuum
 M ecum:at uitæ cognita paucis
 E ft mortalibus ifta uoluptas.
 Her C iues Pheræam qui colitis urbem,an domi eft 495
 A dmetus?Chor.Intus eft Pheretis filius.
 A t quæ te ad urbem caufa adegit Theffalam,
 H ofpes Pheræas aduenires ut domos ?
 Her. O beo laborem Euryftheo Tirynthio .
 Ch. Q uò tendis?error quis uagabundum trahit? 500
 Her. D iomedis ut Thracis quadrigas huc agam.
 Ch. Q uî poteris?hofpes an uetus forfan tibi eft ?
 Her. M inimè. nec unquam Biftonum attigi folum.
 Ch. P otiare ut illis, ferro oportet cernere .
 Her. S ed nec labores refugere,ut uelim,licet. 505
 Ch. C æfo redibis Rege,uel cæfus cades.
 Her. D ifcrimen iftud non adeo nunc primitus.
 Ch. Q uid promouebis,dominum ubi deuiceris ?
 Her. C aptos tyranno tradam equos Tirynthio .
 Ch. F rēnare captos alter haud facilis labor . 510

Her.

<C.iv.v>

- Her. A n fortè flammæ euomunt è naribus ?
 Ch. A uidis uirorum membra laniant dentibus .
 Her. M emoras ferarum,non equorum pabulum.
 Ch. P ræfaepe tabo fordidum intuebere.
 Her. Q uo patre iactat educator fe editum? 515
 Ch. M arte,& opulentam frænat armis Thraciam.
 Her. F atis laborem debitum agnosco meis ,
 P er aspra femper quæ petunt sublimia.
 C um Marte natis optimum fuerat manum
 N on contuliffe,primitus Lycaone, 520
 A c deinde Cygno.Tertius porrò hic mihi
 C um domino,equisque exhauriendus est labor.
 M ortalium fed nullus intuebitur
 H oftis pauentem dexteram Alcmæna fatum .
 Ch. A tqui ipse dominus huius Admetus foli 525
 H uc tecta linquens dirigit recta gradum.
 Ad. I oue nate salue,Perfei clarum genus.
 Her. A dmete salue,rector inclyte Theffalûm.
 Ad. V tinam.Beneuolum te mihi certò scio .
 Her. T onfura uerò quid sibi hæc uult lugubris? 530
 Ad. H odie cadauer efferendum est hinc mihi.
 Her. A uertat istud fors malum à natis tuis.
 Ad. V iuunt creati liberi de me domi.
 Her. M aturus annis fortè genitor occidit?
 Ad. E t ille superat,atque mater,Hercules. 535
 Her. A n igitur uxor periit Alcestis tua?
 Ad. D e uxore nobis fermo fese offert duplex.
 Her. F ató ne functam dicis?an superat adhuc ?
 Ad. O biit , nec obiit:méque luctu conficit .

D <i.r>

EVRIPIDIS

Herc. P erplexus es iuxta atque pridem intelligo. 540
 Ad. F atí ne noſti quæ premat neceſſitas ?
 Her. P ollicita mortem nempe pro te occumbere.
 Ad. S i pepigit iſtud, quomodo hanc uiuam putas?
 Her. L ugendo clades interim ne præueni.
 Ad. C ui mors propinqua eſt, iam periffe illum puto. 545
 Q ui periit autem, iure nuſquam dixeris.
 Her. N on eſſe, & eſſe diſcrepant longiſſimè .
 Ad. S ic tibi uidetur, Hercules: aliter mihi.
 Her. Q uid ergo luges? quiſnam amicorum occidit ?
 Ad. M ulier. Mulieris mentio facta eſt modò. 550
 Her. A liena uobis, an propinqua ſanguine?
 Ad. A liena quanuis iuncta neceſſitudine .
 Her. Q uinam ergo uitam finiit domi tuæ?
 Ad. H ic educata eſt orba patre mortuo.
 Her. V tinam dolore comperiſſem liberum . 555
 Ad. E xpecto quorſum tendat iſta oratio .
 Her. A lterius hoſpes hoſpitis domum petam.
 Ad. B ona uerba. facinus iſtud auertat Deus.
 Her. I ngrata lugenti hoſpitis præſentia eſt.
 Ad. I ngredere tu ædes, mortui ſint mortui. 560
 Her. H oſpiti epulari turpe funeſta in domo.
 Ad. D ucam ſeorſum te hoſpitum ad cœnacula.
 Her. S ine abire, inibis gratiam à me maximam .
 Ad. M inimè. Nec alios hoſpes accedes lares.
 H eus tu, præito, reclude poſticum ædium. 565
 I ube atrienſes apparare largiter
 H oſpitibus epulas. Limen autem claudite,
 Q uod medium ab aula ſeparat cœnacula.

Non

<D.i.v>

ALCESTIS.

14

- N on est decorum,luctus ut conuiuio
 O bftrepat,& aures hospitem offendat dolor. 570
- Ch. A dmete,quid agis?tanta cùm te calamitas
 P remat,recipies hospites?ita defipis?
- Ad. A tqui domo illum si expuliffem,& mœnibus
 H ofpitii egentem,an id probares ? neutiquam .
 M inus hospitalis,non minus miser forem. 575
 A d calamitates illud etiam accederet ,
 V t hospitem hofis mea uocaretur domus.
 N unc hospitem illum habeo rufus optimum,
 S iticulofum quando ad Argos uenero.
- Ch. Cur ergo,amicus siquidem is est,uti tu ais, 580
 H unc esse paffus nescium æumnæ es tuæ?
- Ad. S iquidem ille nostrum sciffet infortunium ,
 N unquam subiffet atrium domus meæ.
 A t facere ftultè me ille forfan rebitur,
 N ec hæc probabit.Mea fed aula haud hospites 585
 H uc uentitantes fcit repellere turpiter.
- Ch. O uiri hospita liberi
 S emper atria,quæ incola
 S e dignatus Apollo
 E ft Phœbus citharæ sciens. 590
 N ec Deum pudit domus
 H uius lanigeros greges
 C uruis pascere uallibus:
 E t per prata uirentia
 P aftoralia carmina 595
 B landa pangere fistula .
 Q uin & uerficolorum

D ij <r>

EV RIPIDIS

L yncum turba fuauibus
 E mollita modis,gregi
 I unxit intrepido latus . 600
 A rmentúmque leonum
 V enit fuluicomantum
 E x Othry nemorofo.
 A d tuæ strepitum lyræ
 A pplaufit maculofus 605
 P ictorum hinnuleum chorus ,
 P ernici pede deferens
 A bietum alticomum nemus,
 D octo carmine concitus.
 E rgo tu pecoris domum 610
 F ertiliffimam colis
 L impidum propter lacum
 B æbiæ,arui & iugera:
 E t patentibus foli
 T erminos conuallibus , 615
 Q ua iubar folis cadens
 N ube currus induit,
 A d moloffos pertinet:
 E t freta Aegei maris ,
 A eftuofa & littora 620
 C elfum ad ufque Pelion.
 N unc apertis ædibus
 H umidis fletu genis
 H ofpitem recipit tamen,
 C oniugis modò mortuæ 625
 F lens adhuc funus recens.

Nam

<D.ii.v>

- N am pudori pronus eft
 C andor ingenuus,neque
 V lla pars fapientiae
 A beft,cùm probitas adeft. 630
 E t mentem bona fpes habet,
 S uceffura homini pio
 O mnia rectè.
- Ad. C iues Pheræi qui hîc adeftis fedulò,
 F amuli cadauer ritè compofitum ad rogum 635
 S ublimè portant,ac fepulchri ad aggerem.
 A t uos fupremam prodeuntem iam uiam
 D e more defunctam ultimùm alloquamini.
- Ch. A tqui fenili cerno genitorem gradu
 H uc fe ferentem,coniugi & mundum tuæ 640
 P ortare famulos Manibus donaria .
- Pher. M æroris adfum particeps,fili,tui.
 P roba & pudica fanè es orbus coniuge .
 S ed ifta quamuis dura perpeffu,tamen
 F eras neceffe eft.Accipe hunc mundum , ac humi 645
 V nà reconde.Honore corpus profequi
 I llius æquum eft,quæ prior pro te mori
 S uftinuit:ac ne fobolis orbus degerem
 T riftem fenectam,& luctuofam te fine
 P erfecit una:cæterifque fœminis 650
 T am illuftre facinus aufa peperit gloriam .
 O fofpitatrix filij ,quæ mortuos
 N os fufcitafti,iam uale.Ac Manes tibi
 P lacidos,bonofque fub Acheronte imo precor.
 T ales hominibus utiles tedeas reor , 655
 D iij <r>

EVRIPIDIDIS

A ut uincla nunquam noſſe coniugalia .
Ad. N ec has rogatu noſtro ad inferias ades.
P reſens amicũm nec mihi in numero es,neque
H unc induetur illa mundum,aut indiga
R erum tuarum ſepelietur.Tum æquius 660
D olere fuerat,fata cũm me tollerent .
A n qui ſtetifti tum eminus, quique alteram
S enex puellam fueris pro te mori ,
I llachrymabis funeri huic?Nec mihi pater
V erus fuiſti,nec peperit ea me parens, 665
F alſo parentem quæ meam ſe dictitat :
S ed ſtirpe ſeruili editum in lucem tua
M e admouit uxor uberi furtim ſuo.
E t tu quis effes prodidit periculum.
N am nec patrem te exiſtimo uerè meum : 670
A ut ſi es,pauore nemo te mortalium
S uperat inertī,qui ſupremo in limine
V itæ, ſenecta languidus,nec uolueris ,
N ec fueris auſus emori pro filio.
S ed has mulierem hanc exteram in ſe fumere 675
P artes tuliftis:quam genetricem,& patrem
S olam uocare iure poſſum æquiſſimo.
A t te facinoris tam decori gloria
I ngens manebat,filium ſuperſtitem
S i morte genitor liberauiſſes tua: 680
C ùm poſſet æui reliquus haud longus tibi
R eſtare curſus.Quod ſupererat temporis,
M ecum iſta uiuo uiua conſeneſceret ,
T edis nec orbus macerarer luctibus.

At

<D.iii.v>

ALCESTIS.

16

A t tu beata uita quicquid parturit 685
 F ructus,tulifti:fceptra qui florentibus
 T enueris annis,méque regni filium
 H æredem habueris,orbus ut ne liberis
 V acuam alienis diffipandam linqueres
 D omum.Nec illud dixeris, te à filio 690
 P rodi,fenectam quòd tuam contempferit ,
 V t qui reueritus femper unus maximè
 T e fim.Rependis gratiam hanc contrà mihi
 C um matre genitor. fed nec alios liberos
 D ehinc gignere potes,qui fenectutem tuam 695
 A lant,& orment.Neq; enim humabere hac manu.
 E tenim quod ad te pertinet,fum mortuus
 I amdudum. At alium fi falutis uindicem
 S um nactus,atque intueor eius munere
 H oc lumen alium,me illius natum puto, 700
 V icéfque fenij huic educandi debeo.
 V anè profectò poftulant fenes mori,
 E t de fenecta longiore expoftulant.
 Si mor propinquet, nemo iam cupit mori,
 N emo fenectam queritur amplius grauem. 705
 Cho. A bfque his malorum iam fat eft . Quiefcite.
 N ec tu paternam nate bilem exafpera.
 Pher. O nate,probris quem laceffis arrogans?
 V enaliúm ne de grege,aut Lydum,aut Phryga,
 A n Theffalum me Theffalo nescis patre, 710
 P lanéque ftirpe generis ingenui fatum?
 N imis infolenter contumeliofus es:
 E t uerba iuuenis in patrem petulantia

<D.iv.r>

EV RIPIDIS

I actas. At ifthic haud procax gratis eris.
D ominus familiæ te edidi ut fores meæ : 715
D einde educaui, non prior ut extinguerer .
N ec hanc habemus traditam à maioribus
L egem, ut parentes morte feruent liberos.
N ec Graius hic mos. Siue felix, seu miser,
T ibi natus uni es. Cuncta ego officia patris 720
T ibi cumulatè præstiti: latè imperas
P opulis, & agri fusa latè iugera,
Q uæ mihi reliquit genitor, hæc linquam tibi .
Q ua fraudo te in re? quàmue facio iniuriam?
N e morere pro alio, nec ego prote. Cernere 725
T ibi dulce lucem est, dulce patri itidem puta.
N am reputo mecum, quot manendum secula
S it inter umbras, quàm breuibis angustiiis
S int clausa uitæ spatia, sed blandula tamen.
A t tu recusas impudenter emori, 730
V ltrâque fato destinatum terminum
V xore cæsa uiuis: ac redarguis
D ein me pauoris, fœmina, timidissime,
I nferior ipse, quæ tuam iuuenis uicem
F ormoſe functa periit. Atenim callidè 735
R ationem inſiti, qua perennè uiueres,
S i ut quamque nactus coniugem ſis, ne mori
P ro te recuset, perſuadere poteris.
D einde ipſe timidus impetis conuitiis,
Q ui facere renuant hæc, amicos. heus tace. 740
T ecúmque reputa, uita ceu dulcis tibi eſt,
D ulcem eſſe cunctis. Si ingeras opprobria

Haud

<D. iv. v>

- H aud falsa rursus, & plura fors audies.
- Chor. I am fit malorum superiorum accessio.
S enex, omitte exasperare filium. 745
- Ad. C eu me locuto cuncta prome. ueritas
S i audita te urit, abstinentium iniuria.
- Pher. P ro te fuisset grauius erratum mori.
- Ad. N il ergo refert iuuenis obeat, an senex?
- Phe. V na anima oportet, non duabus uiuere. 750
- Ad. Q uin uiue, secula donec anteeas Iouis.
- Phe. S ic immerentes hem parentes deuoues.
- Ad. T e nempe uitæ longioris amor tenet.
- Phe. A t pro te, opinor, hoc cadauer efferunt.
- Ad. Q uod te pauoris arguit timidissime. 755
- Phe. P ro me perisse hanc haud opinor dixeris.
- Ad. V tinam aliquando tibi opus opera sit mea.
- Phe. S æpè esto coniux, efferas ut plurimas.
- Ad. T ibi hoc pudendum, qui recufaris mori.
- Phe. S uaue lumen hoc, suaue cernere. 760
- Ad. I gnauus animi es, nec uiri quicquam tenes.
- Phe. N on funus effers lætus, ac ridens senis.
- Ad. V t cunque moriere, moriere inglorius.
- Phe. A udire malè post fata non curæ est mihi.
- Ad. O he, senectus plena ut impudentiæ est. 765
- Phe. H aud impudens hæc, illa sed stolidi fuit.
- Ad. A bi, atque humare me cadauer hoc sine.
- Phe. A beo. ipse humabis, quippe qui ipse occideris.
A t tu propinquis coniugis pœnas dabis.
P osthac Acastum nemo censebit uirum, 770
G ermanæ inultam si ferat tacitus necem.

E <i.r>

EV R I P I D I S

- Ad. N unc apage túque,& uxor orbi liberum
 V iuente nato:digni ut eftis, carpite
 M iferam fenectam,nec eadem mecum domus
 V os capiet.Ite.Patrium præconio 775
 S iquidem liceret tibi larem interdicere,
 N ihil moratus hunc tibi interdicerem.
 A t nos,ferendum quippe præfens eft malum,
 E amus ignem mortuæ fupponere.
- Chor. F ortibus ô miserabilis aufis, 780
 O generofa, atque optima longè
 S alue. Sit tibi bonus, ac placidus
 A tlantiades,Plutoque facilis
 T e fufcipiat.Si qua bonorum
 I llinc præmia ,cum Perfephone 785
 V itæ fructus carpe bene actæ.
- Ser. P leroſque memini plurimarum gentium,
 D omóque,& epulis hic ab Admeto hoſpites
 O lim receptos:hoſpitem iſto at nequior
 S e in hos penates nullus unquam contulit. 790
 F uneſta primùm tecta non exhorruit
 I ntrare,luctu ſqualidum cernens herum.
 D ein fortuitos apparatus inſolens
 N on confulebat clade perſpecta boni.
 S i quid deeffet immodeſtè clमितans 795
 I d flagitabat.Cymbium & manibus capax
 T ollens meraco ingurgitat ſe ſanguine
 N igræ parentis , uſque dum affuſa undique
 C alfecit artus flamma uino exæſtuans.
 Deinde impeditus fronde myrthea comam 800

Agrefte

<E.i.v>

A greſte latrat: diffonos licet fonos
 A udire pariter. Ille ſecurus animi
 I n clade noſtra cantitat. Nos autem heram
 L achrymis profuſis flemus optimam. haud tamē
 S pectante, fletu commadefcimus hoſpitem, 805
 Q uando ita uoluntas fert herilis. interim
 E go peregrinum hunc excipio dapibus domi
 F urem ſceleſtum, & impium ficarium.
 E ffertur illa, funeri nec prodiſ
 C omes, manū ue nuda planxi pectora, 810
 D ominām ue luxu, quæ parens fuerat mihi,
 S eruifque cunctis, quæ mariti mollibus
 F rangebat iras uocibus, mille & malis
 N os eruebat. Itaque iure hunc odero,
 Q ui tecta ſubiit in calamitate hoſpitem. 815
 Her. Heus tu, feuerum cur tuere, ac tetricum?
 H aud eſſe toruo erga hoſpites uultu decet
 S eruum, ſed animo excipere læto comiter.
 T u domino amicum ſuſcipis ſupercili
 S eueritate trifti, & ore turbido, 820
 I ntentus animum cladiſ in luctum exteræ.
 A ccede proprius huc, uti ſapientior
 R eddare. Noſti lege qua mortalia
 N atura genuit ? haud opinor. unde enim
 I d noſſe poſſes feruus ? at de me accipe. 825
 M ori neceſſe eſt omnibus mortalibus.
 N ec ullus hominum nouit, an ſit craftinæ
 V iſurus ortum lucis. etenim lubrica
 F ortuna cæcas temperat rerum uices,
 E ij<r>

EVRIPIIDIS

Q uæ nec doceri, aut arte comprehendì queant. 830
Hæc doctus ex me , genium age exhilara. Bibe.
Q uodcunque uitæ finguli afferunt dies,
I d crede nostrum, fortis effe cætera.
P ræterea hominibus cælitum fuauiffimam
Longè Dionem cole: benigna etenim dea eft. 835
H æc alia omitte, & mihi monenti obtempera:
S iquidem uidentur uera, quæ tibi confulo.
A tque adeò opinor, exolutus his malis,
C omámque uinctus flore nobifcum bibes
I ftius inanis liber ægritudinis. 840
N ec dubito, quin fi proluat femel cyphus
I nuerfus hic te, ex uultu oſo & tetrico
E ffinget alium. Quando mortales fumus,
E x ufu opinor ſapere nos mortalia.
N am tetricorum & triftium ærumna potius 845
Q uàm uita, uita me putanda eft iudice.
Ser. Hæc ſcimus. Atqui familiæ præſens ſtatus
N ihil habet aptum rifui, & conuiuiis.
Her. M ulieris obitum ne exteræ ſupra modum
D efle, familiæ quando falui funt heri. 850
Ser. S alui? fugit te quanta clades nos premit.
Her. N ifi fortè dominus me fefellerit tuus.
Ser. N imis ille, nimis eft hoſpitalis omnibus.
Her. Minimè: nec ad cum funus externum attinet.
Ser. N imis hoc profectò familiare funus eft. 855
Her. F ors me malorum quippiam cælauerit.
Ser. P erge effe lætus, nos heri tangant mala.
Her. H ic fermo luctus exteræ haud exordium eft.

Ser.

<E.ii.v>

- Ser. Nec tibi epulanti mœstitudinem afferam.
- Her. Iniuriam tuli haud ferendam ab hospite. 860
- Ser. Alieno adisti hanc hospes aulam intempore.
Nam lutuosa cuncta cernis, rafe
Caput, & amictū lugubrem. Herc. Num liberūm
Decepsit aliquis, an grauis senio pater?
- Ser. Extincta coniux hospes Admeti occidit. 865
- Her. Quid ais? deinde me recepit hospitem?
- Ser. Suis pudebat te repellere ab ædibus.
- Her. O quali es orbus, ô miserrime, coniuge.
- Ser. Quæ clade eadem pariter omnes perdidit.
- Her. Quin sentiebam id uida cernens lumina, 870
Tristemque uultum, rasilēmque uerticem.
Tamen exterum illi funus esse credidi:
Acui coactus hanc subiui ianuam:
Atque in statu isto turbido rerum bibi,
Et hospitalis hominis affedi in domo 875
Coniugia demens flore uinctus tempora.
Sed culpa, qui non indicaueris, tua est,
Aerumna tanta cūm familiæ incumberet:
Sed ubinam humatur? qua profectus reperiam?
- Ser. Lariffæ ad alta nobilis qua mœnia 880
Recta itur, urbis ante portam protinus
Tumulum uidebis artifice factum manu.
- Her. O anime, corque exercitum molestiis,
Oftende qualem Electryonis filia
Alcmena fobolem procrearit te Ioui. 885
Subtrahere fato fœminam extinctam est opus,
Suoque rursus ad penates ducere

E iij<r>

EV R I P I D I S

A lceftin,Admeto ut rependam gratiam.
 I bo, & nigrantis fqualido ferrugine
 S tolæ tyranno Manium infidias dabo. 890
 A tque illum opinorprehendam ad aggerem
 T umuli bibentem uictimarum fanguinem.
 Q uod fi è latebris clanculum inruens eum
 P rendam, & lacertis strinxero circundatis,
 V tcunque latera uerfet,eripiet mihi 895
 H unc nemo,donec coniugem Admeti auferam.
 S in aucupantem hæc præda me fefellerit,
 N ec ad cruoris adfit haustus,inferum
 R eges adibo,& regna folis nefcia,
 P ofcámque,necnon impetraturum reor, 900
 A lceftin,ut eam coniugi tradam in manum ,
 Q ui me recepit hofpitem,nec reppulit
 Q uanuis acerbo fauciatus uulnere,
 A nimo fed alto id me reueritus abdidit.
 Q uis Theffalûm eft in hofpites benignior, 905
 G rafum ue?certè fordido non dixerit,
 G enerofus animi cùm fit, beneficium datum.
 Ad. Heu mœftum aditum, triftem aspectum
 V idui tecti. Quò feror?ubi fum?
 Q uid loquar?aut quid taceam? 910
 Q ui peream?ô me mifero fato
 G enitum.functos morte beatos
 Duco.his gratulor.hos amo.cum illis
 D egere dehinc libet. haud libet auras
 C ernere superas. haud iuuat almæ 915
 D ehinc ueftigia figere terræ.

Ob-

<E.iii.v>

A L C E S T I S.

20

	O b fide tali deſpoliatum	
	M ors me fæuo pignerat Orco.	
Chor.	S ubi,fubi tenebras	
	T ecti:fubi.tulifti	920
	D igna lachrymis : tulifti	
	C alamitatem lugubrem.	
	C onditos nil lachrymæ	
	C oniugis manes iuuant.	
Ad.	H oc,hoc uerbo uulnera renouas.	925
	Q uæ magis homini eft afpra calamitas,	
	Q uàm ſpoliari coniuge fida?	
	V tinam tedæ, thalamique exors	
	S ocia haud ulli tecta habitaffem	
	L ectos uacuos coniuge,& orbam	930
	S obolis uitum duco beatam.	
	V nam in uitam impendere curas	
	E ft moderati farcina luctus:	
	A t languentia pignora morbo,&	
	D eformati funere thalami	935
	I ntolerandi eft cumulus luctus:	
	P ræfertim,cùm coniugis orbam &	
	S obolis liceat ducere uitam.	
Chor.	S ors,fors ineluctabilis	
	P remit,nec ullus lachrymis	940
	M odus eft.Acerba fers,tamen	
	P erfer . etenim nec coniuge	
	T u primus orbus es.alios	
	M ortalium alia calumitas	
	D olore fæuo conficit.	945

<E.iv.r>

EV RIPIDIS

Ad. L ongi ô luctus,ô amicorum
D efideria luce carentum.
C ur uetuiſti me præcipitem
T rifte ſepulchri mittere in antrum,
E t cum coniuge fida pariter 950
T umuli unius mole recondi?
A ccepiffet geminas pro una
A nimas Pluto,tránſque fretaſſent
D uo fidiffima pectora pariter
S tygias undas. 955

Chor. M ihi uir quidam fanguine iunctus
P uerum amiſit lachrymis dignum,
S olam generis ſpem, moderatè
T amen ærumnam hanc pertulit, etſi
O rbus fobolis uertice cano, 960
E t præcipiti languidus æuo.

Ad. O mutati facies tecti.
Q uînam ingrediar,quînam habitabo
V erſis fatiſ?hei mihi quantum
D iſtat ab illa domus hæc,olim 965
Q uam Peliacæ lumine tedæ,
E t feſtis ululatam hymenæis
I ngrediebar dexteræ inhærens
Charæ coniugis,ac multifono
C onuiuarum ſtrepitu à tergo, 970
Q ui beatos dicerent
M eque,& illam mortuam.
Q uippe utroſque nobiles,
E t utrinque ex optimis

Chor.

<E.iv.v>

ALCESTIS.

21

	E ditos maioribus	975
	C oniugali uinculo	
	C opulatos . At modò	
	N uptialis carminis	
	L uctus occupant locum:	
	P róque candidis peplis	980
	P ulla ueftis ad toros	
	M e reducit cœlibes.	
Ch.	M ali inexperto tibi fortunæ	
	D olor hic curfum rupit amicæ:	
	A t feruafte uitam animámque:	985
	M ortua coniux liquit amantem :	
	Q uæ noua mentem turbat imago ?	
	M ultos coniuge mors orbauit,	
	S oluens focij fœdera lecti.	
Ad.	E tñ aliter aliis uifum, amici,coniugis	990
	F eliciorem duco,quàm fortem meam:	
	E repta nanque plurimis moleftiis ,	
	C um laude fumma trifte nil dehinc fentiet .	
	A t ego, periffe quem fuerat æquum,meo	
	F ato fupertifes uitam agam illætabilem:	995
	Q uod adeò iamnunc fentio.Nam quî domum	
	S ubire potero hanc ? quem alloquar ? cuius fruar	
	S ermone?mentem quo domi oblectem? gradum	
	Q uò uertam?ubique folitudo in ædibus	
	M ærore mentem conficit,cùm coniugis	1000
	V acuum cubile cerno,cùm uacuam throni	
	S edem relictam,& fqualidum fitu folum .	
	C ircáque genua procidentes liberi	

F <i.r>

EVRIPIDIS

	D eflent, parentem lachrymantes. ferui hera	
	S efe queruntur deſtitutos optima.	1005
	A tque is domi rerum eſt ſtatus mihi. At foris	
	Me Theſſalorum nuptiæ, me fœminis	
	C œtus frequentes enecabunt, different	
	D olore miſerum uxoris æquales meæ:	
	Q uas quo intuebor ore? Tum ſi quis malè	1010
	A nimatus in me eſt, ſoluet ora talibus:	
	E n quem cupido fœda uitæ detinet,	
	M etufque mortis, qui redemit coniugis	
	S e morte ab Orco ignauus : ac uir poſtea	
	S ibi uidetur. Tum parentes proprios	1015
	I nſenſus odit, ipſe non aufus mori.	
	H ic rumor inter improbos me differet .	
	E cquem ergo uita mihi uoluptatem feret ,	
	Q uem fama lacerat, & calamitas obruit ?	
Ch.	E go ignota profano	1020
	P er compendia uulgo	
	M uſarum comes iui :	
	E t ſermonibus aurem	
	D octis applicui meam	
	N on rarò. At remedij genus	1025
	N ondum ullum reperi, cui	
	C edat dura neceſſitas.	
	H anc contra medicamina	
	D octi nec dedit Orphei	
	T hreſſis in tabulis manus :	1030
	N ec cum Aſclepiadis pater	
	P hœbus pharmaca proderet,	

Vt

<F.i.v>

ALCESTIS.

22

V t mortalibus ægris
M orbo membra leuarent ,
H anc aduerfus opem tulit. 1035
S olas huius ad aras
N on eft ire Deæ,neque
A d fimulachra,nec ulla
E ft placabilis hoftia.
O diua,ô,uiolentior 1040
A d me ne folito ueni.
N am tu confiliis comes
Q uicquid Iuppiter annuit,
C ertum ducis ad exitum:
T u dextra facili domas 1045
D uri robora ferri.
N ec faftum tibi mentis
I nfrænem cohibet pudor .
E t dextræ infragili fuæ
V inclo te implicuit Dea . 1050
P erfer.Nam neque fato
F unctos æthereas trahes
F lendo rurfus ad auras.
M ors etiam notha pignora
D iuum falce metit fua, 1055
D um nobifcum erat omnibus
C hara,& mortua chara erit.
T u lecti tibi comparem
S upra omnes generofam es
S ortitus.Neque coniugis 1060
B uftum ullus numeret tuæ

F ij <r>

EV RIPIDIS

I nter funereas ſpecus ,
A ggere quæ tumuli premunt
V ita functa cadauera.
D iuinis fed honoribus 1065
A equet religio hofpitum
M anes.Atque aliquis uia
F lectens dixerit olim:
H æc moriendo uiri fui
V itam ſponte redemit. 1070
N ūc auget numerum Deûm.
S alue ô fancta.oſe fofpita
N os præfens.Ita uotis
I llam,atque ominibus bonis
L ongum pofteritas colet . 1075
S ed uifa fallunt me,nifi Alcmena fatus
A dmete ad ædes dirigi greffum tuas.
Her. A dmete amicos liberè eloqui decet,
N ec in receffu pectoris ſilentio
A bdere,quod ægre eſt.amici haberes me ut loco, 1080
D ignus uidebar, clade cùm in tua afforem :
A t tu propinquo coniugis iam funere
N on indicato me recepifti hofpitem,
C eu cura premeret te doloris exteri.
A t ego coronis tempora euictus deis 1085
L ibauit apud te in lugubri lætus domo.
I rafcor equidem,irafcor hac iniuria
A ffectus abs te,fed tuis iam luctibus
A cerbitatis nolo quicquam apponere.
C aufámque,cur huc ſum reuerſus , denuò 1090
Narrabo.

<F.ii.v>

N arrabo.mulierem interim hanc ferua mihi,
 D um Rege cæfo Biftonum huc redux agam
 T hraces quadriugos.Sin quod abfit accidat,
 (Nam me ut reducant fospitem precor Deos)
 H anc dono,dicóque familiæ ancillam tuæ, 1095
 Q uæ parta nobis est labore maximo.
 P ropofita nanque publico in certamine
 S udore digna deprehendi præmia,
 V nde hanc reporto uictor.è certamine
 L euiore munus erant equi uictoribus. 1100
 M aiora fed qui uicerant,ut cæftibus,
 L uctáue fortes dona referebant boum
 A rmenta.pofthæc ultimo fœmina loco.
 C úmque incidiffem fortè,turpe fum ratus
 C um laude pariter præmium cōtemnere. 1105
 S ed ut antè dixi,fœminam curæ tuæ
 C ommendo,quam non prædo per uim fuftuli,
 S ed comparatam maximis laboribus
 A dduco.fors factum ipfe pòft laudaueris.
 Ad. Q uòd clam te habuerim calamitatem coniugis, 1110
 N e interpretere cōtumeliæ, Hercules,
 I d ergo factum,aut quòd finiftrè fentiam
 D e te.Dolori fed dolorem adieceras ,
 A lterius ædes fi subiffes hofpitis.
 N am flere clades fat mihi fuerat meas. 1115
 S ed hanc puellam,fi pote ,obfecro iube
 A fferuet alius Theffalûm,quem non pari
 S ors calamitate perculit.Multi hofpites
 T ibi funt Pheræi.Memoriam cladis meæ

F iij <r>

EVRIPIDIDIS

R enouare omitte.non potero ficcis domi 1120
 O culis tueri hanc.uulneri uulnus nouum
 N e appone:fatis est cladium,quod nunc premit.
 Q ua parte poterit ædium feruarier
 C aftè puella?uestis adolescentulam,
 C ultufque loquitur.an uirum in commercio? 1125
 Q uî poterit inter affiduo iuuenes agens
 C aftam tueri fe?nec in promptu Hercules
 R e gere iuuentam est; ac mihi cura est tui.
 F unctæ'ne fato coniugis thalamo hanc alam?
 E t quî in cubili collocabo hanc illius? 1130
 O ffenfionem hic metuo duplicem,& ciuium
 N e criminetur quispam me,& optimè
 De me merentis proditorem coniugis
 D icat puellæ alterius amplexu frui.
 S ponfamque uereor mortuam, cuius mihi 1135
 E ffe sacrofancam memoriam meritò decet.
 M e multa circunfpicere par.O fœmina
 Q uæcunque tandem es , es profectò Alceftidi
 M odo,& ftatura corporis fimillima.
 M e miferum.ab oculis per Deos procul meis 1140
 A page mulierem hanc,né ue perdas perditum.
 N anque intueri coniugem uideor meam,
 C um intueor iftam.pectus horror obfidet,
 F ontes ab oculis lachrymarum profluunt.
 N unc calamitatis huius,heu mifer,mifer, 1145
 A cerbitatem luctuofam sentio.
 Chor. L audare fortem non equidem poffum tuam.
 T amen ferendum,quifquis es,quod dant Dei.

<F.iii.v>

- Her. S i mihi potestas effret hæc diuinitus
C onceffa, ab umbris coniugem ut reducerem, 1150
E amque possent tibi referre gratiam.
- Ad. S cio referres promptus. at cuinam hoc datum?
N ec luce cassis luce possit frui licet.
- Her. P erfer modestè, néue te afflictes nimis.
- Ad. L enire uerbis facile, quod durum est pati. 1155
- Her. Q uid promouebis, perpetim si lugeas?
- Ad. S cio. dolendi fed uoluptas me huc rapit.
- Her. E xtinctam amare lachrymandi occasio est.
- Ad. E tiam miserius quam loquor me perdidit.
- Her. V xore es orbus optima. quis id neget? 1160
- Ad. N ullo ut fruatur pectus hoc possit gaudio.
- Her. T empus leuabit, quod recens nunc est malum.
- Ad. T empus profectò, si mori tempus uocas.
- Her. T e mitigabit uxor, ac tedæ nouæ.
- Ad. A u, quid ais? ex te haud istud expectaueram. 1165
- Her. E xpers iugalis exiges uitam tori?
- Ad. N ulla accubabit mulier unquam huic pectori.
- Her. P rodeffe reris posse te sic mortuæ?
- Ad. V bi, ubi sit, illam honore semper prosequar.
- Her. H æc laudo fanè, laudo. fed stultè facis. 1170
- Ad. S ponsum nec ulla me uocabit fœmina.
- Her. Q uin coniugem erga laudo nimirum fidem.
- Ad. S i negligam etiam mortuam, peream malè.
- Her. N unc recipe tecto hanc stirpe nobili fatam.
- Ad. P er qui creauit te Iouem istud deprecor. 1175
- Her. H oc si recusas, perperam tibi consulis.
- Ad. H oc ni recuso, macerabor luctibus.

F iijj <r>

E V R I P I D I S

Her. O bfequere,& huius non pigebit gratiæ.
 Ad. V tinam haud tuliffes præmium hoc certaminis.
 Her. E t mecum es huius particeps uictoriæ. 1180
 Ad. P robè es locutus, fed recedat fœmina.
 Her. S iquidem eft neceffe:at num neceffe fit,uide.
 Ad. N eceffe:nifi ob id fortè tu fuccenfeas.
 Her. Non temerè id à te tantoperè contenderem.
 Ad. A ge,uince:quanuis grata minimè poftules. 1185
 Her. F actum probabis poftea:pare modò.
 Ad. S iquidem hanc fubire tecta oportet,ducite.
 Her. S eruis mulierem hanc neutiquam commifero.
 Ad. Q uin ipfe in ædes ducito illam fi lubet.
 Her. T ibi profectò mulierem tradam in manum. 1190
 Ad. E go haud tetigero.tecta fubeunti patent.
 Her. T uæ ftat uni dexteræ hanc concredere.
 Ad. Coactus iftud,atque nolens perpetro.
 Her. P rotende promptus dexteram,tange hofpitam.
 Ad. P rotendo,ueluti Gorgonis fectum ad caput. 1195
 Her. Tenés ne? Ad. fanè teneo. Herc. ferua iam , & Ioue
 N atum fatebere generofum olim hofpitem.
 I pfam intuere,fimilis uxori an tuæ
 Sit,ac beatus luctuum iam define .
 Ad O Dij boni.ô miraculum inopinum,ac nouum. 1200
 O culis profectò coniugem intueor meam:
 A ut me Deorum quifpiam ludibrio
 R ecreat,inani corda lactans gaudio.
 Her. Non ita:fed ipfam coniugem cernis tuam.
 Ad. Ne larua ab umbris miffa fit, circunfpice. 1205
 Her. Caue effe credas hofpitem tuum Magum.

Adm

<F.iv.v>

- Ad. S ed quam fepelii,coniugem intueor meam ?
 Her. S ic.At fidem tu,& iure forti non habes.
 Ad. T angó,alloquórque coniugem ut uiuam meam?
 Her. A lloquere.uotis quicquid optabas habes. 1210
 Ad. O corpus,ocule ô coniugis chariffimæ,
 S pem præter habeo te, uidere poſtea
 Q uā non putarā poſſe me ? Her .Ne dubita: habes.
 M odò ne Deorum quifpīam inuideat tibi.
 Ad. O clara foboles maximi Iouis,utinam 1215
 B eatuſ æuum tranfigas,ac foſpitem
 T e feruet idem,qui creauit,Iuppiter.
 N am me iacentem folus erecti. è Styge
 Q uonam reducti ad lumen hanc rurfus modo?
 Her. D epræliatus cum tyranno Manium . 1220
 Ad. V bi nactus illum prælio congreſſus es ?
 Her. P ropter fepulcri dexteram inieci aggerem .
 Ad. Q uid muta tandem perfeuerat fœmina?
 Her. N ondum tibi fas eius alloquio frui,
 D iis antequā ſefe expiarit Manibus , 1225
 T errifque lucem tertia oftendet dies.
 D uc coniugem intrò iam tuam,ac in poſterum
 A dmete,iuſti cultor,atque in hoſpites
 P ius eſſe perſta. Vale.Ego Stheneli filio
 A beo imperatum mihi laborem ut exequar . 1230
 Ad. M ane,ac penates,& dapes adi ſacras .
 Her. I d fiet aliàs . nunc celeritate eſt opus.
 Ad. D ij rem ſecudent,téque reddant foſpitem.
 E dico cunctis ciuibus regni mei,
 O b res ſecundas ut choris indulgeant. 1235

<G.i.r>

Et uictimarum fanguine aras imbuant .
M utata uitæ in melius est facies modò.
F elicitem nec tego ingratus meam.
Ch. F ortuna uices lubrica uerfat
V arias docilis fumere formas. 1240
I nopina Dei plurima peragunt.
N on succedunt quæ fore speras:
Q uæ fore nemo posse putaret,
S æpe expediunt numina.Qualem
H æc fortita est fabula finem . 1245

FINIS.

<G.i.v>